

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ПРОГРАМИ «ДІЛОВОДСТВО-3» ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ПРОФЕСІЙНИХ СУДДІВ

У сучасних умовах для розширення доступу громадян до правосуддя та відкритості розгляду справ судами особливого значення набуває організація системи електронного документообігу в судовому процесі. Вдосконалення системи судочинства здійснюється шляхом інформатизації та комп'ютеризації судів, застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), створення на їх базі сучасних інформаційних систем відбору, збереження і використання інформації. Це призводить до зміни вимог, що пред'являються до випускників Інституту підготовки професійних суддів (ІППС) НУ «ОЮА». Майбутні кандидати на заміщення посад суддів повинні вміти на науковій основі організувати свою працю за допомогою ІКТ, володіти комп'ютерними програмами, що застосовуються у системі судочинства.

Для підвищення якості професійної підготовки майбутніх кандидатів на заміщення посад суддів на кафедрі правової інформатики викладається курс «Використання інформаційних технологій в судах», розроблений з урахуванням майбутньої професійної діяльності випускників ІППС НУ «ОЮА».

В системі судочинства питання, пов'язані з ІКТ врегульовані Законом України «Про судоустрій і статус суддів» (Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 07.07.2010 р. // Відомості Верховної ради України (ВВР), 2010. – № 41–45. – ст. 529), а також прийнятими в 2003 році Законами України «Про електронні документи та електронний документообіг» (Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003. – № 36. – ст. 275) і «Про електронний цифровий підпис» (Про електронний цифровий підпис: Закон України від 22.05.2003 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003. – № 36. – ст. 276).

Для забезпечення процесів інформатизації за допомогою ІКТ в системі судочинства були розроблені «Положення про автоматизовану систему документообігу суду» (Положення про автоматизовану систему документообігу суду: Затверджено Рішенням Ради суддів України від 26.11.2010 р. № 30 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.court.gov.ua/969076/Ppadsd1/>). Згідно з положенням, державним підприємством «Інформаційні судові системи» була розроблена та впроваджена в загальних судах України комп'ютерна програма «Діловодство 3» («Д-3»). Програма охоплює всі технологічні процеси обробки судової інформації та дозволяє:

- забезпечити автоматизацію процесів проходження всіх судових документів;
- відстежувати порядок проходження справ та документів;
- автоматично розподіляти судові справи і матеріали між суддями;
- формувати звітність суду про стан здійснення правосуддя;
- передавати справи і документи в електронний архів;
- направляти судові рішення до Єдиного Державного Реєстру Судових Рішень України.

Користувачі системи (судді, їх помічники, секретарі та ін.) у процесі своєї повсякденної діяльності використовують документи різних типів, при цьому база даних автоматично оновлюється. При організації роботи в суді за допомогою комп'ютерної програми «Д-3» не треба додатково вводити дані в систему. В програмі реалізований головний принцип реєстрації документів – це однократність, тобто кожен документ, реєструється в системі один раз.

Комп'ютерна програма «Д-3» заснована на реєстрах, які є таблицями з даними. У програмі використовуються наступні реєстри:

- справ, які є таблицями з реквізитами зареєстрованих справ;
- документів, які є таблицями з реквізитами зареєстрованих документів;
- статистичних карток, кожна з яких відноситься до певної справи з реєстру справ;
- довідників, засобів пошуку та отримання інформації й допоміжні засоби.

З реєстрів за допомогою фільтрів відбираються необхідні записи, які можна проглянути та роздрукувати.

У навчальному процесі підготовки майбутніх кандидатів на заміщення посад суддів використовується демо-версія комп'ютерної програми «Д-3», яка дозволяє змоделювати систему електронного документообігу суду.

На практичних заняттях за допомогою демо-версії комп'ютерній програмі «Д-3» відпрацьовуються всі етапи проходження позовної заяви в суді (прийом, реєстрація, створення обліково-статистичної картки та ін.).

На заняттях в комп'ютерних класах використання програми «Д-3» дозволяє отримати практичні навички по створенню різних судових документів по справах. У програмі передбачено три статусу документів: «Чернетка», «Проект» і «Оригінал». Документ зі статусом «Чернетка» можна редагувати, що дозволяє студентам самостійно створювати судові документи. Документи зі статусом «Оригінал» служать зразками. Вони призначені для ознайомлення з шаблонами загальних судових документів, що використовуються в судах.

Використання комп'ютерній програми «Д-3» на практичних заняттях дозволяє ознайомитися з електронним цифровим підписом, що є обов'язковим реквізитом електронного документа, без якого він не може бути підставою для його обліку і не матиме юридичної сили. Електронний цифровий підпис в програмі застосовується при виконання імітації відправки судових рішень учасникам у справах і в Єдиний державний реєстр судових рішень, передачі справи в архів та ін.

Підсумовуючи викладене, можна зробити висновок, що використання в навчальному процесі комп'ютерної програми «Д-3» дозволяє розглянути всі етапи проходження документів в судах загальної юрисдикції. Познайтися з шаблонами документів, отримати практичні навички роботи з програмою. Вивчення комп'ютерній програми дозволяє підвищити рівень освіти, мотивації навчальної діяльності, набути і закріпити різні професійні навички, які в подальшій професійній діяльності допоможуть випускникам ІППС НУ «ОЮА» працювати в системі судочинства.

Трофименко О. Г.

*Національний університет «Одеська юридична академія», доцент кафедри
правової інформатики, кандидат технічних наук*

СУЧАСНИЙ ЕТАП РОЗВИТКУ «ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ ДПС УКРАЇНИ»

Вся історія становлення органів ДПС України підтверджує, що податкова служба – це живий організм, який розвивається і ніколи не стояв на місці. Особливо це стало помітним останнім часом, коли ДПС робить рішучі кроки на шляху свого перетворення з фіскальної на сервісну. Ефективне вирішення широкого спектру проблем процесу інформатизації податкової системи – одна з ключових складових програми модернізації ДПС України, яка передбачає створення сталої системи отримання державних доходів на основі добровільного виконання платниками податків вимог податкового законодавства та компетентного, чесного, неупередженого адміністрування податків, сприяння розвитку підприємництва та цілому – економічному піднесенню держави.

Для автоматизації основних операційних і адміністративних процесів в ДПС була створена і функціонує зараз «Інформаційно-аналітична система органів податкової служби України», яка забезпечує виконання основних оперативних функцій, пов'язаних з реєстрацією платників, прийняттям та опрацюванням податкової звітності, плануванням і проведенням контрольно-перевірочної роботи, супроводом судових позовів тощо. На сьогодні «Інформаційно-аналітична система органів ДПС України» побудована на основі організаційної структури. Тобто існують розрізнені комплекси програмного забезпечення районного, обласного та центрального